

Ostu attīstības fonds: atbalsts ostām vai ierēdņiem?

Ostu attīstības fonds izveidots 1994. gadā pamatojoties uz Ostu likumu

Mērķis*

Pārvaldīt finanšu līdzekļus, lai nodrošinātu valsts intereses ostu attīstībā un celtu Latvijas ostu prestižu

* Noteikts 2000. gadā

Uzdevumi*

- 1 → Ostu kopējo projektu realizācija
- 2 → Valsts īpašuma uzturēšana mazajās ostās
- 3 → Ostu popularizēšana un reklāma
- 4 → Nodrošināt Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes darbību

Esošais normatīvais regulējums ir nepilnīgs, precīzi nenosaka fonda juridisko statusu

Šī neskaidrība apgrūtina fonda darbības tiesiskumu un caurspīdīgumu, kā arī efektīvu uzraudzību

Valsts kontroles ieskatā fonds ir uzskatāms par publisku nodibinājumu, lai gan kopš 2010. gada tas vairs nav valsts budžeta sastāvdaļa

Tā finanšu resursus veido trīs lielāko ostu pārvalžu iemaksas

Galvenie secinājumi

Būtiska daļa fonda līdzekļu izmantota neekonomiski, bet atsevišķos gadījumos – prettiesiski

No fonda līdzekļiem finansētais
Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes sekretariāts, 2022. un 2023. gadā nodarbināja vidēji 16 SM darbiniekus

Šī ir neraksturīga prakse, jo Latvijā līdzīgas augsta līmeņa padomes nodrošina nozaru ministrijas no saviem līdzekļiem un būtiski mazākiem resursiem

Lielākā daļa fonda finansēto uzdevumu būtībā dublē SM funkcijas un uzdevumus

Fonda aktivitātes un izdevumi drīzāk kalpojuši ministrijas darbinieku papildu atlīdzībai, plašākām komandējumu iespējām un reprezentācijas izdevumu segšanai

Satiksmes ministrija (SM) nav veikusi nepieciešamās darbības, lai nepieļautu neekonomisku rīcību ar fonda līdzekļiem un novērstu dubultās finansēšanas riskus

SM arī pieļāvusi nelikumīgu rīcību ar ministrijas līdzekļiem – vismaz 7 290^{EUR} izmaksāti atlīdzībās ministrijas darbiniekiem, kuri faktiski neatradās darbā, bet gan komandējumā, pildot fonda uzdevumus

865^{EUR} izlietoti neekonomiski, vienai un tai pašai personai dubultā izmaksājot komandējuma dienas naudu gan no ministrijas, gan fonda līdzekļiem

Fonda finansējums

Gadā vidēji 231 000^{EUR}

- No fonda līdzekļiem faktiski tiek finansēti tikai 2 no 4 Ostu likumā noteiktajiem uzdevumiem
- Fonds nefinansē ostu kopējo projektu realizāciju un neveic valsts īpašumu uzturēšanu mazajās ostās

Iemaksas fondā veic

- Rīgas brīvoostas pārvalde
- Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvalde
- Ventspils brīvoostas pārvalde

Lielākā fonda izdevumu daļa 2019.–2023. gadā izlietota atlīdzībai Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes sekretariātam – 819 666^{EUR} 68%

Revīzijā konstatēts, ka no 2019. līdz 2023. gadam:

► vismaz 40 057^{EUR} izlietoti par Reklāmas komisijā neapstiprinātiem pasākumiem

► vismaz 23 562^{EUR} izlietoti bez tiesiska pamata un bez saistības ar fonda mērķiem un uzdevumiem

► vismaz 97 644^{EUR} izmaksāti padomes sekretariāta darbiniekiem par informācijas apkopošanu un analīzi informatīvajiem ziņojumiem, kas, pretēji normatīvajam aktam, netika sagatavoti kā gala dokumenti

► par 507^{EUR} izlietojumu nav iesniegti attaisnojuma dokumenti, un šī summa prettiesiski atzīta fonda izdevumos

Risinājumi situācijas uzlabošanai

Esošajā statusā, ar pašreizējo kompetenci un darbības izpildi fondam nav racionāla un jēgpilna pastāvēšanas pamata

Valsts kontrole revīzijā sniegusi 1 ieteikumu

Rast citu – izmaksu ziņā efektīvāku veidu valsts interešu īstenošanai ostu attīstībā, ko īstenot valsts budžeta ietvarā

SM savu resursu ietvaros nodrošinās Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes darbību (sekretariāta funkciju un materiāli tehnisko nodrošinājumu)

Ostu pārvaldes nefinansēs šo funkciju, mazinot kompetenču pārklāšanās un dubultās finansēšanas riskus

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

KONTROL
SPĒKS